

Broedvogelinventarisaties in 2012

Frank van Groen

FOTO: ERIK HÖLSCHER

FOTO: TOM VISBEEK

FOTO: FRANK BLANKERS

Traditiegetrouw wordt hier een overzicht gepresenteerd van gebieden die volgens de BMP-methode zijn geïnventariseerd in de Amsterdamse regio. Daarnaast is het plan vanaf 2012 ook periodiek een overzicht te maken van kolonievogels, roofvogels en uilen en schaarse soorten die in onze regio hebben gebroed. Zo wordt elders in dit nummer een start gemaakt met de bespreking van roofvogels en uilen.

In 2012 werden in de Amsterdamse regio 39 gebieden op broedvogels geïnventariseerd, waarvan 14 in het kader van het weidevogelmeetnet. De resultaten van de inventarisaties van 25 gebieden staan vermeld in Tabel 1. De resultaten van de 14 weidevogelmeetnetplots staan vermeld in Tabel 2.

Er is één gebied minder geteld dan in 2011. Zorgvlied en Wilmkebreek zijn nieuw in het overzicht. Van Wilmkebreek zijn ook gegevens beschikbaar gekomen van 2011. Ten opzichte van 2011 zijn Westgaarde, Lutkemeerpolder en Diempolder niet geïnventariseerd. Broedvogels inventariseren in vaste proefvlakken wordt in onze regio gelukkig nog steeds trouw door een aantal volhardende tellers gedaan. Gunstige bijkomstigheid is dat een paar vroege ochtendrondes in het voorjaar altijd wel een

paar gedenkwaardige waarnemingen opleveren. Tijdens de bezoeken door het broedseizoen heen krijgt een BMP-teller een goed beeld van de broedcyclus van de aanwezige soorten. Vaste tellers kennen hun gebied goed, hebben vaak zelfs een echte band met hun gebied en vinden het altijd weer boeiend te zien wat hetzelfde blijft en wat verandert. Bij ruimtelijke ingrepen kunnen veranderingen snel en spectaculair zijn. Wanneer sprake is van vegetatiesuccessie verandert een gebied geleidelijk maar ook dan kunnen de veranderingen in de broedvogelbevolking na verloop van een aantal jaren groot zijn.

Voor overzichten van broedvogelinventarisaties in de Amsterdamse regio uit 2005 t/m 2011 wordt verwezen naar eerder verschenen artikelen in dit blad (Louwe Kooijmans, 2006, 2007 en Van Groen, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012). Alle gebieden werden geïnventariseerd volgens de BMP-A methode van Sovon die uitgebreid wordt beschreven in de 'Handleiding SOVON Broedvogelonderzoek' (Van Dijk & Boele, 2011). De BMP-gegevens worden door Sovon onder meer gebruikt om van algemene soorten een beeld te krijgen van de ontwikkeling van de stand in Nederland. In totaal beslaan de 25 geïnventariseerde gebieden 933 ha. Het gemiddelde oppervlak is 37 ha. Het grootste gebied is Botshol (200 ha), het kleinste Hortus Et Wertheimpark (4 ha).

In de 25 telgebieden zijn in 2012 van 97 vogelsoorten 6269 territoria vastgesteld. Gemiddeld ging het om 32 soorten en 251 territoria per plot. Uit het overzicht blijkt dat Merel, net als in 2011, de talrijkste soort is (448). Op twee staat Winterkoning (399) en op drie Wilde Eend (303). Andere algemene soorten die boven de 250 territoria uitkomen zijn Meerkoet, Houtduif, Tjiftjaf en Koolmees.

Alleen Wilde Eend en Meerkoet komen in alle 25 plots voor als broedvogel. Merel, Koolmees en Vink komen in 23 plots voor en ontbreken alleen in Varkensland en Wilmkebreek. Dat is logisch want dit zijn open gebieden waarin geschikt biotoop voor deze drie soorten ontbreekt. Andere wijd verbreide bos- en struweelvogels, die in slechts drie plots ontbreken, zijn Winterkoning, Heggenmus, Zwartkop, Tjiftjaf en Pimpelmees.

27 soorten zijn in maar één plot vastgesteld. Gebieden met exclusieve soorten zijn Botshol (Aalscholver, Lepelaar, Bruine Kiekendief, Kokmeeuw, Zwarte Stern, Bosuil, Boompieper, Gekraagde Roodstaart, Grauwe Vliegenvanger), Flevopark (Groene Specht, Krekeltzanger), Park Frankendael (Ooievaar), Oosterpark (Roek), Gerbrandypark (Muskuseend), Oostelijk Havengebied (Gierzwaluw, Huiszwaluw), Polderweggebied (Kleine Plevier), Diembos (Appelvink), Diemerpark (Dodaars, Ransuil, IJsvogel,

FOTO: HANIS NIEKUS, Bijlmerpark, 18 juni 2013

Wilde Eend komt voor in alle plots

FOTO: FRANK WARENDORF, middelpolder, 2 juni 2013

Het aantal territoria van Tureluur neemt toe sinds 2006

Buidelmees), Varkensland (Grote Canadese Gans, Veldleeuwerik, Graspieper, Gele Kwikstaart) en Wilmkebrek (Kwartel).

Drie soorten zijn, sinds 2005, in 2012 voor het eerst in de geïnventariseerde Amsterdamse gebieden vastgesteld als broedvogel. Het gaat om Gekraagde Roodstaart, Krekeltzanger en Buidelmees.

In Botshol werden maar liefst twee territoria van Gekraagde Roodstaart vastgesteld. Ook elders in de regio werden in 2012, meer dan gebruikelijk, zingende Gekraagde Roodstaarten opgemerkt. In het Diemerpark was een territorium van Buidelmees aanwezig. In het verleden, voor 2005, heeft deze soort ook al eens in dit gebied gebroed. In het Flevopark was enkele weken een zingende Krekeltzanger aanwezig, voldoende voor een geldig territorium. Een zeker broedgeval van Krekeltzanger heeft zich nog nooit voorgedaan in Nederland, in 2009 wel in België (Boele et al., 2013). De Krekeltzanger en de Buidelmees van 2012 waren langdurig aanwezig en vanwege hun zeldzaamheid trokken ze dan ook veel bekijks.

Naast de 25 gebieden uit Tabel 1 worden binnen de regio Amsterdam jaarlijks veertien plots geïnventariseerd in het kader van het landelijk weidevogelmeetnet in het NEM (Netwerk Eco-

logische Monitoring) in opdracht van de provincie Noord-Holland. Er wordt gewerkt volgens de BMP-W methode (Teunissen & Van Kleunen, 2000). Het NEM-weidevogelmeetnet wordt gecoördineerd door Sovon. Omdat slechts een beperkt aantal soorten wordt geïnventariseerd staan de gegevens van deze plots apart vermeld in Tabel 2. Het gaat om zeven gebieden in Waterland, drie in het Ilperveld, Marken, de Middelpolder in Amstelveen, de Bovenkerkerpolder en de Holendrecht- en Bullewijkpolder.

Naast de 21 verplichte soorten (BMP-W) zijn in deze plots ook Grauwe Gans, Kogans, Brandgans, Grote en Kleine Canadese Gans, Nijlgans en Kluut geteld. Alleen de soorten die in 2012 daadwerkelijk zijn vastgesteld in de veertien plots staan vermeld in de tabel. In de meetnetplots werden 1062 territoria vastgesteld, verdeeld over achttien soorten. Kogans, Brandgans, Kluut, Tafeleend, Wintertaling, Wulp, Kempphaan, Kwartelkoning, Kwartel en Patrijs werden in 2012 niet vastgesteld in deze meetnetplots.

Gemiddeld werden in een plot tien soorten vastgesteld en 76 territoria. Net als in 2011 is Grutto de talrijkste broedvogel in de meetnetplots (266 territoria), gevolgd door Kievit (186). Verder komen alleen Grauwe Gans (107), Krakeend (131) en Tureluur (147) boven de honderd territoria uit. Ook Scholekster (63) is relatief talrijk. De groei van het aantal Grauwe Ganzen begint af te vlakken. In 2006 werd deze soort nog in geen enkel meetnetplot vastgesteld. Van de achttien vastgestelde soorten komen Kleine Canadese Gans, Zomertaling en Watersnip in 2012 alleen in de weidevogelmeetnetplots voor en niet in de BMP-gebieden.

Een overzicht van soorten die niet in 2012 maar wel in de jaren 2006 t/m 2011 zijn vastgesteld als broedvogel in de geïnventariseerde gebieden staat in Tabel 3.

Van deze 21 soorten staan er negen op de Rode Lijst (Roerdomp, Wintertaling, Boomvalk, Patrijs, Kleinst Waterhoen, Vidsief, Boerenzwaluw, Grote Karekiet en Ringmus) en betreft één soort een exoot (Heilige Ibis).

De cijfers uit de 39 onderzochte gebieden geven een redelijk compleet beeld van de broedvogelbevolking in de Amsterdamse regio in 2012, met als kanttekening dat het stedelijk gebied onderbelicht is. Relatief weinig plots bevinden zich in bebouwd gebied, terwijl in de parken juist relatief veel plots liggen. Er is weinig animo om arbeidsintensieve BMP-inventarisaties in stedelijk gebied uit te voeren. Zelfs in een stedelijke regio als Amsterdam ligt het overgrote deel van de geïnventariseerde plots in parken en in landelijk gebied. Om toch een beter beeld

FOTO: MARIANNE SLOT, waterland, 22 juni 2013

De Scholekster is relatief talrijk

te krijgen van het wel en wee van typische soorten van de stad is Sovon daarom enkele jaren geleden met MUS (Meetnet Urbane Soorten) begonnen, een methode die veel minder tijd kost. Resultaten van MUS in de Amsterdamse regio zijn eerder besproken in dit blad (zie De Bruin, 2008).

De Commissie Veldwerk van Vogelwerkgroep Amsterdam streeft na alle postcodegebieden in Amsterdam geteld te krijgen in het kader van MUS. Voor deelname en meer informatie kan contact worden opgenomen met Ellen de Bruin (zie colofon) of Jan Schoppers (jan.schoppers@sovon.nl).

Amsterdamse Index

In het broedvogeloverzicht uit 2007 (Van Groen, 2008) is de Amsterdamse index geïntroduceerd. Hiermee is het mogelijk vast te stellen in hoeverre vogels toe- of afnemen. In eerste instantie is op grond van de gegevens van twaalf gebieden een indexwaarde van de algemenere soorten berekend. Van achttien gebieden zijn de broedvogelgegevens uit de jaren 2006 t/m 2011 bekend en in het vorige broedvogeloverzicht werd de index berekend over deze achttien gebieden. Het gaat om Flevopark, Frankendael, Hortus Et Wertheimpark, Oosterpark, Rembrandtpark, Westgaarde, De Mirandabad, Oostelijk Havengebied, Polderweggebied, Botshol, Brettenzone, Diembos, Diemerpark, Lutkemeerpolder, Oeverlanden-West Amstelveense Poel, Bloesepark, Kleine Poel en Oeverlanden-Zuid Amstelveense Poel. In 2012 zijn Westgaarde en Lutkemeerpolder helaas niet geteld. Om de index toch te kunnen voortzetten zijn de aantallen in deze plots bijgeschat, op basis van de aantalsontwikkeling in de overige plots. Zo is, wanneer bijvoorbeeld een soort met 5% is toegenomen in de 16 gebieden die overgebleven zijn, ook het aantal in Westgaarde en Lutkemeerpolder voor deze soort met 5% verhoogd.

De index is alleen opgesteld voor soorten met in één van de onderzochte jaren minimaal 15 territoria in deze achttien gebieden samen. Ook soorten waarvoor na bijschatting meer dan een kwart van het aantal territoria in Westgaarde en de Lutkemeerpolder bleek te liggen zijn buiten beschouwing gelaten. Het jaar 2006 is op 100 gesteld (zie tabel). Van 52 soorten is op deze wijze een indexcijfer berekend. Omdat voor de soorten die alleen in Westgaarde en de Lutkemeerpolder zijn vastgesteld geen aantallen konden worden bijgeschat (in de andere gebieden nul, dus bijschatting niet mogelijk) is het niet meer zinvol naar de ontwikkeling van het totale aantal territoria en soorten te kijken voor de 18 plots. Daarnaast is van twaalf soorten uit de weidevogelmeetnetplots een indexcijfer berekend.

Van de 52 soorten waarvoor een indexwaarde is berekend namen 23 soorten sinds 2006 met meer dan 5% toe (44%) en 22 met meer dan 5% af (42%). Zeven soorten vertoonden stabiele indexwaardes (13%). Toe- en afname lijken elkaar dus in evenwicht te houden.

De hoogste indexcijfers worden in 2012 gevonden bij Lepelaar (255), Boompieper (250), Grauwe Gans (172) en Kuifeend (170). In het weidevogelmeetnet scores Krakeend (128), Graspieper (127) en Kuifeend (124) goed.

Grootste dalers zijn Kokmeeuw (22), Snor (47), Veldleeuwerik (48, weidevogelmeetnet), Kievit

Boerenzwaluw is 1 van de 9 Rode Lijstsoorten die niet meer zijn aangetroffen in 2012

FOTO: ENK HÖLSCHER, de hoge dijk, 18 april 2013

Het aantal territoria van Koekoek neemt af

FOTO: HANS NIEKUS, de hoge dijk, 11 JUNI 2013

(55, weidevogelmeetnet), Roodborst (63), Nachtegaal (65) en Kneu (66).

Twaalf van de 20 in 2012 vastgestelde Rode Lijstsoorten kwamen in voldoende mate voor om opgenomen te worden in een index. Van deze twaalf soorten zijn sinds 2006 drie soorten toegenomen (Tureluur, Huiszwaluw en Huismus) en vijf afgenomen (Slobeend, Grutto, Koekoek, Veldleeuwerik en Snor). Sinds 2006 is de indexwaarde van deze soorten nooit boven de 100 geweest. De stand van Graspieper, Gele Kwikstaart, Nachtegaal en Kneu vertoont grote schommelingen in de Amsterdamse gebieden.

Ekster is, met indexwaarden tussen de 91 en 100 over de inventarisatiejaren heen, de meest stabiele soort. Op de tweede plaats qua stabiel aantal territoria komt Pimpelmees, met indexwaarden tussen de 89 en 100 en dan Merel, met indexwaarden tussen de 92 en 104.

Hoewel de vier winters voorafgaande aan het broedseizoen van 2012 relatief streng waren is de index van Winterkoning na een aanvankelijke daling weer terug op het niveau van voor de strengere winters. Mogelijk kunnen de overlevers beter tegen de kou en kunnen strenge winters zo snel tot natuurlijke selectie bij een soort als Winterkoning leiden.

Voor de plots van het weidevogelmeetnet is een aparte index opgesteld. Net als in 2011 is Veldleeuwerik de soort die sinds 2006 het meest is afgenomen, al is de afname nu minder sterk (indexwaarde 48). Bergeend, Krakeend, Kuifeend, Tureluur en Gele Kwikstaart namen met meer dan 5% toe sinds 2006.

Bovenstaand lijstje van stijgers en dalers wijkt af van het lijstje uit het vorige overzicht. Naarmate de index over meer jaren berekend wordt zullen de echte stijgers en dalers er steeds beter uit komen. Vogelsoorten waarvan de aantallen vooral aan populatieschommelingen onderhevig zijn zullen geen duidelijke trend laten zien.

Grofweg zijn de onderzochte telgebieden uit Tabel 1 onder te verdelen in drie regio's: parken (12 plots, 230 ha), stedelijk gebied (3 plots, 89 ha) en landelijk gebied (10 plots, 614 ha). Zoals verwacht zijn de plots in het stedelijk gebied soortenarmer (41 verschillende soorten, gemiddeld 26 soorten) dan de plots in de parken (58 verschillende soorten, gemiddeld 31 soorten)

FOTO: MARIANNE SLOT, rijksweg, 30 april 2013

Bergeend laat een toename zien

en die het in landelijk gebied (83 verschillende soorten, gemiddeld 35 soorten). De plots in het landelijk gebied zijn duidelijk het soortenrijkst. In eerdere jaren was dit ook altijd het geval.

Parken

Negen van de 96 soorten zijn in 2012 alleen in de parken zijn vastgesteld. Het gaat om Blauwe Reiger (Flevopark, Frankendael), Ooievaar (Frankendael), Muskuseend (Gerbrandypark), Sperwer (Flevopark, Oosterpark en Zorgvlied), Grote Alexanderparkiet (Flevopark, Frankendael en Oosterpark), Groene Specht (Flevopark), Krekelzanger (Flevopark), Boomklever (Flevopark, Frankendael, Oosterpark, Rembrandtpark en Zorgvlied) en Roek (Oosterpark).

Opvallend is dat Sperwer alleen in drie parken is vastgesteld. In 2011 werden alleen territoria gevonden in Botshol en de Brettenzone. De landelijke afname van Sperwer de laatste jaren wordt wel verklaard door toegenomen concurrentie met Havik. Door de stad in te trekken zou Sperwer deze concurrentie ontwijken.

Stedelijk gebied

Soorten die gebonden zijn aan bebouwing worden vooral hier aangetroffen. Het gaat om Stadsduif, Gierzwaluw, Huiszwaluw en Huismus.

FOTO: JOOP VAN DEN BRINK, schiphol, 5 mei 2013

De stand van Gele Kwikstaart vertoont grote schommelingen

Kievit is een talrijke weidevogel maar behoort ook tot de grootste dalers

Grote delen van het stedelijk gebied zijn marginaal biotoop voor veel vogels. Hier komen veel vogelsoorten niet tot broeden en algemene soorten halen hier vaak maar lage dichtheden. Dat van sommige soorten, die elders schaars zijn, daarentegen verrassend hoge aantallen kunnen worden vastgesteld in een stedelijk plot bewijzen wederom de aantallen van Gierzwaluw (21), Huiszwaluw (36) en Huismus (65) in het Oostelijke Havengebied. Noemenswaardig is een broedgeval van Kleine Plevier in het Polderweggebied. De vogels broeden hier op het dak van het stadsdeelkantoor en foerageren onder meer op het aangrenzende braakliggende terrein.

Alleen Gierzwaluw en Huiszwaluw werden in 2012 exclusief in het stedelijk gebied aangetroffen als broedvogel en dan alleen in het plot Oostelijk Havengebied. De indexwaarde van beide soorten viel na een piek in 2011 terug. Vooral dankzij dit gebied bereikte de indexwaarde van Huismus een hoge waarde, vrijwel gelijk aan het record van 2010. Omdat de gegevens van deze drie soorten slechts betrekking hebben op één gebied of enkele gebieden (Huisumus) is de zeggingskracht beperkt.

Van de typisch stedelijke soorten kwam Stadsduif, na een afname, weer op het niveau van 2006 terug. Deze soort wordt ook wel in parken vastgesteld.

Landelijk gebied

Maar liefst 33 soorten uit Tabel 1 werden alleen in het landelijk gebied vastgesteld als broedvogel. Bijzonder leuk was het territorium van Buidelmees dat zich in het Diemerpark bevond. Deze interessante soort kwam eind jaren tachtig jaarlijks voor als broedvogel in onze regio, zowel ten westen als ten oosten van Amsterdam. Ook landelijk bevond de stand zich toen met ruim 200 territoria op een hoog niveau. Sindsdien is de landelijke stand ruim gehalveerd. In 2005 was een territorium in de Brettenzone aanwezig en bij de Vijfhoek was in 2007 een territorium aanwezig. Tegenwoordig komt de soort voornamelijk geconcentreerd voor op enkele eilandjes in het Ketelmeer (Boele et al., 2013).

Exoten

Acht van de vastgestelde soorten kunnen min of meer als exoot worden beschouwd (8%). Het gaat om Soepgans, Nijlgans, Soepeend, Muskuseend, Fazant, Stadsduif, Halsbandparkiet en Grote Alexanderparkiet. Nijlgans en Halsbandparkiet handhaven zich op een hoog niveau. Stadsduif is na een dip recent weer toegenomen en vrijwel terug op de indexwaarde van 2006. De stand van Fazant is vrij stabiel over de jaren heen.

Rode Lijst

Van de vastgestelde soorten komen er 20 voor op de Rode Lijst, waarvan twee alleen in de weidevogelmeetnetplots zijn vastgesteld (Zomertaling en Watersnip). Van de in totaal 100 vastgestelde soorten broedvogels staat dus 20 procent op de Rode Lijst. Na Grutto (292 territoria) en Tureluur (162) zijn Huismus (73) en Huiszwaluw (36) de talrijkste van deze groep (beiden alleen in Oostelijk Havengebied). Op de vijfde plaats staat Slobeend (37, waarvan 35 in het weidevogelmeetnet). Ook Graspieper (34 territoria in negen gebieden), Koekoek (22 territoria in negen gebieden) en Nachtegaal (20 territoria in vijf gebieden) doen het relatief goed in de Amsterdamse regio.

Negen Rode Lijstsoorten kwamen niet in 2012 voor maar zijn sinds 2006 wel vastgesteld in de geïnventariseerde plots in de Amsterdamse regio (zie Tabel 3).

Ondanks het geringe aantal getelde soorten komen in de weidevogelmeetnetplots relatief veel Rode Lijstsoorten voor. Plot Rijperweg spant met acht soorten wat dit betreft de kroon in 2012 (Zomertaling, Slobeend, Watersnip, Grutto, Tureluur, Veldleeuwierik, Graspieper en Gele Kwikstaart). Botshol is met zeven Rode Lijstsoorten een goede tweede met in totaal 34 territoria (Zwarte Stern, Koekoek, Nachtegaal, Snor, Spotvogel, Grauwe Vliegenvanger en Huismus). In vier gebieden, waarvan twee weidevogelmeetnetplots, werden zes Rode Lijstsoorten vastgesteld. Het gaat om IJperveld Dorre IJp, Bovenkerkerpolder, Diemerpark en Varkensland. In Varkensland ging het om 43 territoria (Slobeend, Grutto, Tureluur, Veldleeuwierik, Graspieper en Gele Kwikstaart), in het Diemerpark om 23 territoria (Koekoek, Nachtegaal, Snor, Spotvogel, Matkop en Kneu).

Net als in 2011 is Marken het gebied met het hoogste aantal territoria van soorten van de Rode Lijst (111), vooral dankzij Grutto en Tureluur, op de voet gevolgd door het Oostelijk Havengebied

(106), dankzij kolonies van Huiszwaluw en Huismus.

Van de 39 onderzochte plots komt in twaalf plots geen enkele Rode Lijstsoort voor (Park De Kuil, Eendrachtspark, Erasmuspark, Frankendael, Gerbrandypark, Hortus Et Wertheimpark, Rembrandtpark, Sloterpark West, De Mirandabad, Zorgvlied, Bloesempark en Rietbroek). Dit zijn vrijwel allemaal in de stad gelegen parken of parkachtige gebieden waar zelfs Huismus het laat afweten. Rietbroek is een weidevogelmeetnetplot waar, net als in 2011, zelfs van Grutto en Tureluur geen enkel territorium kon worden vastgesteld.

FOTO: MARIANNE SLOT, rijperweg, 2 JUNI 2013

Veldleeuwerik vertoont de grootste afname

Tellers die hun gegevens nog niet aan Sovon hebben doorgegeven worden hierbij opgeroepen dat alsnog te doen. De gegevens worden gebruikt bij de berekening van landelijke indexen. Voor een aantal (algemenere) soorten is het ook mogelijk regionale indexen of indexen per biotoop te berekenen. Vanwege het feit dat in stedelijk gebied relatief weinig proefvlakken liggen zijn deze gegevens van extra belang. Het beschikbaar zijn van gegevens van een paar plots meer of minder kan het verschil uitmaken tussen het wel of net niet kunnen berekenen van betrouwbare indexen voor de urbane regio.

De broedvogelinventarisaties van 2013 zitten er inmiddels weer op. Bij deze wil ik auto-clustering op de Sovon-website nog eens onder de aandacht brengen. De invoermethode is gebruiksvriendelijk en je hebt snel de beschikking over de geclusterde gegevens. Ook bestaat de mogelijkheid om soortkaarten te maken en gegevens te downloaden. Automatische verwerking via Sovon biedt verder als voordeel dat de resultaten van de verschillende gebieden nog beter vergelijkbaar zijn. Ook bieden de gegevens uit de verschillende rondes natuurlijk een schat aan informatie waaruit in de toekomst geput kan worden, bijvoorbeeld om te achterhalen in welke mate het broedseizoen van vogels nog steeds naar voren opschuift. Mensen die ook graag willen deelnemen aan broedvogelinventarisaties kunnen een keer meelopen om in de praktijk te ervaren hoe zo'n telling verloopt en ervaring op te doen. Vooral de kennis van de zang van de relevante vogelsoorten en gestandaardiseerd werken is essentieel om te komen tot betrouwbare inventarisatieresultaten. De kaart van het werkgebied van de VWGA is te vinden op vogelsamsterdam.nl.

Dankwoord

De volgende personen, op volgorde van voornaam, hebben in 2012 meegewerkt aan de inventarisaties.

Aleid Offerhaus (Oeverlanden-West, Bloesempark), Ann van Echtelt (Diemerbos), Arend de Jong (Botshol), Auke Jansen (Frankendael), Ben Daemen (Flevopark, Oosterpark, Oostelijk Havengebied), Bernard Oosterbaan (Broekermeer en Poppendam), Bram Heuseveldt (Oeverlanden-Zuid), Cathy Wiersema (Diemerbos), Edial Dekker (Diemerpark), Frank van Groen (Polderweggebied, Diemerbos, Zorgvlied, Bovenkerkerpolder, Middelpolder, Holendrecht- en Bullewijkerpolder, Nieuwe Gouw, Gouwsloot, Dorre Ilp), Henk Breij (Kleine Poel), Henk van Alst (Wilmkebrek), Hester Schoute (Oosterpark), Jan Timmer (Hortus Et Wertheimpark), John van der Woude (Botshol), Lammert van der Veen (Diemerpark), Leo van den Bergh (Barnegat, Belmermeer en Rijperweg), Manuel Segond von Blanchet (Hortus Et Wertheimpark), Menno van Straaten (Monnickmeer en Rietbroek), Nynke de Vries (Wilmkebrek), Onno Wildschut (Diemerbos), Peter-Paul Boermans (Oeverlanden-West, Bloesempark), Petra Snijder (Diemerbos), Philipp Derks (Park De Kuil, Eendrachtspark, Erasmuspark, Gerbrandypark, Ruige Riet, Sloterpark West), René Vos (Varkensland), Rob Baars (Diemerpark), Ruud Brouwer (Marken), Silvan Laan (Diemerpark), Teun van Dijk (Rembrandtpark, Brettenzone), Thijs Knol (Wilmkebrek), Tom Jongeling (Wilmkebrek) en Zweitse Scheeringa (De Mirandabad en Zorgvlied).

Een aantal gebieden, waaronder Bloesempark, De Mirandabad, Frankendael, Zorgvlied, Oeverlanden-West, Polderweggebied en Varkensland, werd met autoclustering uitgewerkt, het clusterprogramma van Sovon.

Dank gaat ook uit naar de Provincie Noord-Holland voor het beschikbaar stellen van de gegevens van het weidevogelmeetnet ten behoeve van dit overzicht.

Literatuur

Boele, A., Van Bruggen J., van Dijk A.J., Hustings F., Vergeer J.W., Ballering L., & Plate C.L. 2013. Broedvogels in Nederland in 2011. SOVON-rapport 2013/01. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

De Bruin E. 2008. MUS-sen in Groot Amsterdam. De Gierzwaluw jg. 46 (2): 11-17.

Van Dijk, A.J. & A. Boele, 2011. Handleiding SOVON Broedvogelonderzoek. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

Van Groen, F.M. 2008. Broedvogelinventarisaties in 2007. De Gierzwaluw jg. 45 (4): 14-21.

Van Groen, F.M. 2009. Broedvogelinventarisaties in 2008. De Gierzwaluw jg. 46 (4): 8-17.

Van Groen, F.M. 2010. Broedvogelinventarisaties in 2009. De Gierzwaluw jg. 47 (4): 10-20.

Van Groen, F.M. 2011. Broedvogelinventarisaties in 2010. De Gierzwaluw jg. 49 (1): 12-23.

Van Groen, F.M. 2012. Broedvogelinventarisaties in 2011. De Gierzwaluw jg. 50 (2): 14-27.

Louwe Kooijmans, J. 2006. Broedvogelinventarisaties in 2005. De Gierzwaluw jg. 44 (1): 12-13.

Louwe Kooijmans, J. 2007. Broedvogelinventarisaties in 2006. De Gierzwaluw jg. 44 (4): 8-13.

Teunissen W.A. & van Kleunen A. 2000. Weidevogels inventariseren in cultuurland. Handleiding Nationaal Weidevogelmeetnet. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.

Tabel 1. Resultaten BMP-inventaristaties 2012

	gebied	parken																		stedelijk										landelijk gebied									
		Park De Kuil	Eendrachtspark	Erasmuspark	Flevopark	Park Frankendael	Gerbrandypark	Oosterpark	Het Ruige Riet	Sloterpark West	Rembrandtpark	Hortus & Wertheimpark	Begraafplaats Zorgvlied	Mirandabad e.o.	Oostelijk Havengebied	Polderweggebied	Botsbol	Brettenzone	Diembos	Diempark	Oeverlanden-West A'veense Poel	Bloesepark	Kleine Poel	Oeverlanden-Zuid A'veense Poel	Varkenland	Wilmkebreek	Totaal 2012	Index 2007	Index 2008	Index 2009	Index 2010	Index 2011	Index 2012						
	oppervlak (in ha)	10	32	10	35	14	17	15	18	11	43	4	20	23	45	21	200	117	42	84	16	8	20	7	99	21	933												
1 Dodaars																											1												
2 Fuut		1	3		1		1		4		4				1	5	2	8	1		5	2		4	4	1		47	96	96	92	113	110	77					
3 Aalscholver																	210											210	117	111	115	132	114	102					
4 Blaauwe Reiger					68	32																						100	64	72	69	74	76	84					
5 Ooievaar						1																						1											
6 Lepelaar																	28											28	218	164	264	236	255	255					
7 Knobbelzwaan			1												2		2	2	1	2			1		1			12	143	214	200	157	186	155					
8 Grauwe Gans								1				1					171	2	1	24	16		12	2	9	2	241	129	121	149	150	190	172						
9 Soepgans						9	2								6													17											
10 Grote Canadese Gans																								2			2												
11 Nijlgans			1	1	2	1	2	1	1		2	1	1		1	7	1		1	6		3	1		2	35	100	129	143	195	186	132							
12 Bergeend																1			2					2	4	9													
13 Krakeend		1	2	1	2	3	1		2		2		3		1		8	13	10	4	3			1	8	4	69	81	108	104	160	121	114						
14 Wilde Eend		8	14	7	15	22	7	23	5	1	36	4	14	4	22	22	12	13	22	8	17	1	9	1	10	6	303	90	93	86	90	82	88						
15 Soepeend					7	14	1	14	1		5	4	2	1	4	2			1		2	1			7		66	118	112	94	97	74	87						
16 Muskuseend						1																					1												
17 Slobeend*																								1	1		2												
18 Tafeleend										1										1							2												
19 Kuifeend		2	3	2			1						1				12	2	1	16	7		2	4	1		54	144	148	141	193	185	170						
20 Bruine Kiekendief																	1										1												
21 Havik																	2	1						1			4												
22 Sperwer					2		1					1								1							4												
23 Buizerd																	6	2									8												
24 Kwartel																									1		1												
25 Fazant								2									6	8	2	4	1	2	3	2	1		31	100	88	106	88	97	94						

26 Waterral																		1		5							6								
27 Waterhoen		4	8	4	10	13	3	2	2	1	9		3	2		1	2	3	1	3			1	1	1	74	113	103	97	97	68	80			
28 Meerkoet		7	21	9	14	14	23	8	11	3	20	1	3	6	24	7	18	26	8	13	4	3	11	4	8	3	269	102	95	99	101	92	87		
29 Scholekster											1			1									1		7	2	12								
30 Kleine Plevier																1											1								
31 Kievit																	2				2		4		21	29	58								
32 Grutto*																									15	11	26								
33 Tureluur*																								5	10	15									
34 Kokmeeuw																	126										126	61	63	34	28	37	22		
35 Zwarte Stern*																	7									7									
36 Stadsduif			1		5	4		14						8	1	43										76	104	116	72	71	70	99			
37 Holenduif					3	4		4			5	2	5		1	2				1						27	94	122	128	122	111	122			
38 Houtduif		12	18	10	22	16	10	17	12	12	61	7	16	14	15	17	6	12		7	1	2	1			288	113	117	107	103	103	114			
39 Turkse Turtel		2	2			1					2	1			1					1						10									
40 Halsbandparkiet		1	3	2	10	3	2	7	3	1	11	4	2	1	1	1		1		1		1				55	91	103	109	147	115	121			
41 Grote Alexanderparkiet					2	1		2																		5									
42 Koekoek*					1			1									8	4	2	3	1		1	1		22	100	96	92	80	96	88			
43 Bosuil																	1									1									
44 Ransuil*																				1						1									
45 Gierzwaluw															21											21	114	114	100	119	119	100			
46 IJsvogel																										1									
47 Groene Specht*					1																					1									
48 Grote Bonte Specht		1	3	1	6	1	1	2	3	2	7	1	2	1			7	5	2	3	2	1	1			52	110	121	115	121	113	113			
49 Veldleeuwenik*																								15		15									
50 Huiszwaluw*															36											36	84	116	141	150	163	113			
51 Boompieper																	15									15	100	200	267	200	317	250			
52 Graspieper*																								6		6									
53 Gele Kwikstaart*																									1		1								
54 Witte Kwikstaart																										1	9								
55 Winterkoning		8	15	8	33	16	6	20	21	8	51	2	25	10		10	x	67	24	30	14	7	10	14		399	110	116	110	93	89	113			
56 Heggenmus		5	11	5	5	5	5	8	12	6	17	2	11	2	2	8	x	22	9	25	1	2	2			165	85	115	137	133	132	126			
57 Roodborst		4	8	3	9	4	2	4	8	6	11		16	12			x	7	8					4		106	103	90	81	67	55	63			
58 Nachtegaal*					1												1	13	4				1			2									
59 Gekraagde Roodstaart																	2									2									
60 Blauwborst																	3	24	1	16				1		45									
61 Merel		13	25	10	41	13	12	28	28	15	90	4	20	13	18	22	x	34	16	20	5	7	3	11		448	96	92	104	98	104	100			
62 Zanglijster		1	2	1	9	3	1	3	11	2	5		4	2		1	9	13	9	8	3	3	2	4		96	98	84	97	85	93	91			
63 Sprinkhaanzanger					1												10	7	4	5						27	97	97	85	85	109	87			
64 Krekelzanger					1																					1									
65 Snor*																	7			2						9	53	68	26	53	58	47			
66 Rietzanger					1																														

